

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETÉK

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIX. évfolyam,
5545. szám
4 oldal,
20 bani
Szombat,
1963.
január 5.

Gyorsítani kell a traktorok javítását

Az új év első munkanapján látogattunk el a pécskai GTA-hoz. A rádió hangszóróit kellemes zenét sugároztak és a különböző műhelyekben és a hatalmas szerelőcsarnokban, akik munkájuk kezdetét előtt ismerték, jóbarátok, munkatársak, akik addig nem találkoztak, meleg kezzel fogadtak, kíváncsiak voltak az új traktorok javítására. Ez csak néhány pillanatra tartott, máris mindenki elfoglalta munkahelyét és hozzálátott a munkához. A hó és a jégpáncél borította mezőn teljesen lehetetlenné vált a traktorok munkája. A tavólkévi gazdaságokból is bejöttek a traktorosok és brigádvezetők, hogy gyorsítsák a javítás útját.

Eddig ugyanis arra törekedtek, hogy mielőtt az idő jobbra fordult itt-ott végezzék az őszi mlyszántást. Erre azonban most már nincs idő. A téli nagyjavításra kell összpontosítani minden erővel. Erről tájékoztatott bennünket a GTA partalapszervezetének titkára és a főmérnök is.

El kell mondjuk, hogy mindketten vonakodva beszéltek a javítási munkálatokról. — Eppen minket kerestek fel az új év első munkanapján? — mondotta a főmérnök. — A javítási eredményekkel nem dicsekedhetünk. Körülbelül két hét múlva — akkor majd jobban állunk. Inkább írják meg, hogy az 1962-es évi, valamint az őszi munkálatok tervét jóval túlszárnyaltuk.

Hát megírjuk ezt is. És váljék a pécskai GTA valamennyi dolgozójának dicséretére, hogy évi tervfeladatukat 5.284 normálhektárral és őszi tervfeladatukat 4.042 normálhektárral teljesítették túl.

Bővül a választék

Az aradi Husfeldolgozó Vállalat munkaközössége az alapszervezet irányításával mindig arra törekedik, hogy egyre több és jobb minőségű terméket állítson elő. Ezt sikerült is elérnie Bizonyíték az is, hogy

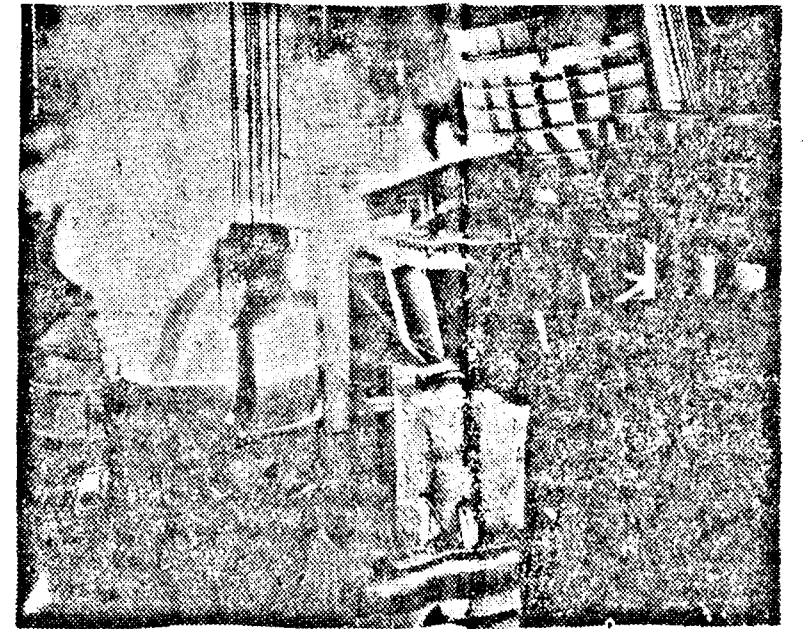
egyre nagyobb keresletnek örvendnek az itt gyártott felvágottak.

Hűségjutalmat kaptak a bányászok

A comanesti (Bákó tartomány) szénmedence több mint 1400 bányásza, mérnöke, mestere és technikus kapott hűségjutalmat a föld alatt végzett munkáért. Erre a célra 1962-ben 550.000 lejtel fordítottak nagyobb összeget mint 1961-ben. Ion Hanganu és Constantin Pascu rafirali bányászok, akik több mint 20 éve dolgoznak a föld alatt, 2660, illetőleg 3200 lej hűségjutalmat kaptak. Petre Barbu és Simion Blăbule bányász-mesterek, akik több mint 30 éve dolgoznak a szakmában, 4700, illetőleg 6240 lej hűségjutalmat kaptak.

Értékes kézirat

A Novosztij hírlapgyűjteménye szerint az Üzbég Század Tudományos Akadémiája mellett működő Orientalisztikai Intézet régi kéziratára a középkori keleti kultúra egyedülálló dokumentumával gyarapodott. Dr. Szina (Avicenna) XI. századi nagy tudós, orvos és filozófus „Canonis Medicinæ” című híres művének

A munkakörülmények korszerűsítése

A Rajoni Helyiipari Vállalat pécskai részlegeinek dolgozói is jó eredményeket értek el az 1962-es esztendőben. Termékeik: a szebbnél szebb hálószober és konyhabutorok — megérdemelten nyerték el a vásárlókörzség tetszését. Mind a modern vonalak, mind a kivitelezés minőségének szempontjából megfelelnek az egyre növekvő igényeknek. Hasonló megelégedést váltott ki a rendelőkől az iskolák számára készített padok minősége is. Különösen az év második felében érték el kitűnő eredményeket ezen a téren.

Az eredmények — mindezek ellenére — még mindig nem a legkielégítőbbek. Lehetne még jobban is dolgozni. De hogy ez sikerüljön, szükség van különböző intézkedésekre, a munkakörülmények további javítására. Ezeknek valóra váltását kell szem előtt tartani ebben az esztendőben a pécskai részleg vezetőinek.

Tervebe vették egy szárítóhelyiség felszerelését, amely meggyorsítaná a munkát, ugyanakkor jelentősen javítaná a felhasználásra kerülő faanyagok minőségét és ezzel együtt a butorok minőségét is. A világítás megjavítását célozza az a transzformátor, amit szintén ebben az évben helyeznek üzembe. A levegő tisztítása érdekében felszerelnek egy szellőztető berendezést is.

Ezeknek a tervbe vett intézkedéseknek a valóra váltása, valamint a dolgozók szorgalmas munkája lehetővé teszi, újabb nagyszerű sikerek elérését.

Bartos Dénes,
levelező

Számos értékes újítás fűződik Ondrejcsik György elvtárs nevéhez. Ondrejcsik elvtárs a December 30. gyárban dolgozik a felelősségteljes tevékenysége mellett mindig talál magának időt arra is, hogy foglalkozzon a termelésben felmerülő kérdések megoldásával. Ezeket pedig leginkább új módszerek alkalmazásával, korszerű eljárás bevezetésével, újításokkal, egyszerűsítésekkel oldhatják meg. Ondrejcsik elvtárs, munkatársai segítségével, Avram Nicolaev, Procopovici Antonnal tanulmányozzák az újabb termelési kérdéseket.

Szovjet tájak szovjet emberek

teljes, ötkötetes másolatáról van szó. Szakemberek megállapították, hogy a kéziratot a XIII. század végén vagy a XIV. század elején másolták le.

Vizen a Szófia tankhajó

Vízrebocsátották a Szófia tankhajót, a legnagyobb ilyen szovjet hajót. A tankhajó hossza 230,5 méter, szélessége 31 méter, sebessége óránként 32 kilométer, ürtartalma pedig 62.000 tonna.

A Szófia tankhajó 44.500 tonna rakományt szállíthat. Ilven rakomány szállításához vasúton 45 vontatószerelvényre van szüksége.

Az első helyen

A Szovjetunió az utóbbi időben jelentősen túlháldja az Amerikai Egyesült Államokat a kőolajtermelés évi növekedése tekintetében. Az USA-ban a kőolajtermelés legnagyobb évi növekedését

1943—1952 között érték el, s ez körülbelül 12 millió tonna volt évente. A Szovjetunióban a kőolajtermelés átlagos évi növekedése 19 millió tonna volt az utóbbi négy évben.

A Szovjetunió 1962-ben hozzávetőleg 186 millió tonna kőolajat és mintegy 75 milliárd köbméter földgázt termelt, vagyis több mint 11, illetve 25 százalékkal többet, mint az előző évben. Tervez felül több mint 1 millió tonna kőolajat és mintegy 4 milliárd köbméter földgázt termelnie.

A Szovjetunió kőolaj- és földgázipara 1963-ban sokkal gyorsabban fog fejlődni, mint a szénipar. A kőolaj és a földgáz részaránya az összes típusú tüzelőanyagok között 48 százalékra növekszik, míg négy évvel ezelőtt csupán 31,8 százalék volt.

Egy milliárd kilowattóra villamosenergia

A volgai V. I. Lenin vízierőmű 1962-ben körülbelül 1 milliárd kilowattóra villamos energiát termelt terven felül. A vízierőmű vízfőzrása

Új év — új feladatok

Ébrednek a városok. Mind több lakásban gyullad ki a fénny. S rövid időn belül az utcák megtelnek munkába siető emberekkel. A hat órát jelző szírné hangja már ott találja őket a gépek mellett.

És ezzel új, dolgozó nap vette kezdetét, amely azonban különböző a többi munkanaptól. Az új esztendő első munkanapja ez!

Bezárult újra egy eredményekben, sikerekben gazdag esztendő a Készruhágyár dolgozóinak mögött is. És megnyitott kapuit az 1963-as év, melyben büszkén, emelt fővel léphetnek át.

Az elért eredmények pedig kötelezik. Arra kötelezik, hogy még szorgalmasabban, még lelkesebben dolgozzanak már az első napokban. Ez a biztosítéka annak, hogy ebben az évben is becsülettel, határidő előtt teljesítik tervelőirányzataikat, amelyek újabb nagyszerű feladatokat elé állítják a modellek tervezőit, a gyár valamennyi dolgozóját.

— Azt hiszem elég, ha egyetlen számat mondom: 150. Ennyi modellje van ebben az esztendőben a gyárnak. Egyik szebb, mint a másik. És ezt nem is kell dicsérni. Az említett modellek közül 49 új, melyekkel nagy sikert arattunk a IV. Aruminta kiállításon — így kezdte a beszédet Szekrák Béla mérnök, amikor a gyár tásba kerülő új készruha-modellek felől érdeklődünk.

Megemlítve azt is, hogy ezek-

nek a modelleknek 90 százaléka új szövetfélésekből és könnyű nyári anyagokból készült.

— Szeretnénk, hogy asszonyaink és leányaink minél változatosabban, izlésebben öltözködjének, legyen miben változtatniuk — mondotta.

Persze mindezt fokozottabb erőfeszítést követel mind a munkásoktól, mind a vezetőségtől. Azonban számottevő könyvnyitást jelent számukra az új, női ruhákat gyártó részleg létesítése. A gépek szerelését már tavaly megkezdtek s most az év első napjaiban még nagyobb lendülettel folytatják a munkát. Néhány hét és üzembe helyezik ezt a korszerű gépekkel ellátott munkacsarnokot is, amely kitűnő feltételeket biztosít majd a dolgozóknak.

A nagy körültekintéssel összeállított műszaki-szervezési terv intézkedéseinek valóra váltásához is meg a múlt esztendőben hozzákezdtek. Néhány pont teljesítése a befejezéshez közeledek. Különösen a kisgépesítésre vonatkozó intézkedések életbe lépésére fordítanak nagy gondot.

A gyár karbantartó és javítóhelyeiben az utolsó „simításokat” végzik az ingkéselő és gallérvágó készüléken, melyeknek alkalmazása számottevő

termélménység-növekedést eredményez.

A tervező osztályon már teljesen az új munkaszervezés szerint dolgoznak: csoportonként. Külön dokumentációs csoportot létesítettek, külön csoport foglalkozik a modellek mintadarabjainak elkészítésével. Egyszóval minden csoportnak megvan a maga jól meghatározott feladata, ami elősegíti a munka folyamatosságának biztosítását.

Új modellekről beszélünk Szekrák elvtársal. Ezek közül láttunk kettőt: a 2.242-es nyári ruhát és a 2.009-es szövetruha modellt az 5-ös számú részlegen. Sávó Elena elvtársnő a részleg vezetője tetszősen mutatta a paszellszínt: piros, sárga, zöld, kék könnyű nyárianyagokból készült ruhákat, melyekből az év első napján „legyártottak” jónéhány darabot. A divatkedvelő nők kíváncsiságának kielégítése céljából írom le, hogy a szoknyák valamilyen hosszabbak, mint tavaly. Továbbra is divatos a gombdizítés és a fehér színorospaszol. A szövetruhákra az egyszerű, elegáns vonal a divatos. A gombdizítés itt sem marad el.

... Az év első munkanapjának rövid áttekintése volt ez. Megtudtuk, hogyan és mit dolgoztak ezen a napon a munkások a Készruhágyár egyes részlegein, hogyan kezdtek hozzá az új feladatok valóra váltásához.

M. K.

Legújabb események hírek jelentések eseményei

JANUÁR ELSEJÉTŐL LESZÁLLÍTOTTAK A CARPATI KISMOTOR ÉS KERÉKPÁR ÁRÁT

A Carpati kismotor ára 4500 lejről, gyártási típusától függően 3950, illetőleg 3600 lejre csökkent. A Carpati kerékpár 860 lej helyett 690 lejért, a gyermekkerékpár 608 lej helyett 550 lejért árusítják.

(Agerpres)

Kiképzés...

Megjelent a Román Népköztársaság Államtanácsának törvényerejű rendelete, amelynek értelmében a rajoni alárendeltségű városok és községek néptanácsai képviselőinek megválasztására március 3-án kerül sor. Március 5-én pedig sor kerül az alakuló ülészekok megtartására.

A néptanácsi képviselő választások sikeres lefolyása céljából kiképzőgyűlést tartottak, amelyen párt és állami, valamint IMSZ aktivisták vettek részt. Ez alkalommal Toader Iulian elvtárs, a rajoni néptanács titkára az 1960-ban hozott módosításokkal ismertette a 391. számú törvényerejű rendeletet. Ezt követően Petru Eugén elvtárs, a rajoni pártbizottság első titkára, a néptanácsi képviselőválasztások lefolyásával kapcsolatban tartott kiképzést.

Tapasztalatcsere

Tegnap délután, az első műszak befejezése után, a December 30. gyár alapszervezetei mellett működő, az esti tanfolyam első éves anyagát tanulmányozó körök propagandistái tapasztalatcsereen vettek részt. A propagandisták közül részt vettek a Graț Ioan által vezetett kör hallgatói is. Az egybegyűlést előtti Graț Ioan propagandista mintaszemináriumot vezett le, majd előadást tartott. Ezután a kör hallgatói távoztak és a propagandisták közösen megvitatták a szeminárium levezetésével és az előadás megtartásával kapcsolatos problémákat és átadták egymásnak tapasztalataikat a tanulmányi körök vezetését illetően.

Ugyancsak tegnap délután ilyen jellegű tapasztalatcsere megtartására került sor a Vagongyárban is. Ezen a Román Munkáspárt történetének első éves anyagát előadó propagandisták vettek részt. A propagandisták itt is átadták egymásnak tapasztalataikat, beszéltek azokról a módszerekről, amelyeket a tanulmányi körök vezetésében alkalmaznak.

Egyébként az említett tapasztalatcsereket a városi pártbizottság mellett működő pártkabin kezdeményezte. Hasonló jellegű tapasztalatcsere tartanak majd a napokban a Teba gyárban is, amelyen az RMP Szervezeti Szabályzatát tanulmányozó körök propagandistái vesznek részt. Ezek a tapasztalatcserek a pártoktatás eredményesebb kibontakozását eredményezik majd.

Tízennyolcvévesek avatása

Zsuiolási megtejt a kisoratosi művelődési otthon. A községbeliek eljöttek, hogy részt vegyenek a nagykorúvá avatás ünnepségén. Erre az ünnepségre szép műsorral készültek a kisoratosi fiatalok. Az egybegyűlést előtti torradalmi dalokat énekelték és előadták a Bonnyadalom és méhézet körüli című színdarabot.

Munteanu Maria,
levelező

Levél — barátoknak

Szorgalmasan kopogott az írógép a városi nőbizottság székfájában. Levelet írtak. A megszólított így hangzott: Drága barátaink! Igen, távoli barátoknak szölt az üzenet.

Nem egészen újkeletti ez a levelezés. Akkor kezdődött, amikor a Moszkvai Rádió román adásában versenyt hirdettek: ki mennyit tud a Szovjetunió életéről, a román-szovjet barátságról. Az aradi 111-es számú választókörzet nőbizottsága megfejtette a kérdéseket és a választ azonnal postázta. A címzett a Moszkvai Rádió volt. Így bontakozott ki a levelezés a sokszáz kilométerre levő két város között.

Az első küldeményvel együtt album is érkezett. Moszkvát ábrázolta, a város páratlan szépségeit. Ez egy kisút jutalom is volt, noha a versenyt nem nyerték meg. Az asszonyok közvetlen szavakkal köszönték meg az ajándékot, de a köszönő szavakban kívül más kérdések is papírra kerültek.

Mi másról írhattak volna, ha nem a bizottság munkájáról, mindennapi életéről. Ezek a háziasszonyok, akiknek nevében Kádár Mária elnök írta alá a sorokat, sok hasznos munkát végeznek s ami a legfontosabb: nevelnek! Nemcsak gyermekeket, hanem önmagukat is. A szabás-varrást tanfolyamon sa-

játították el, a „konyhaművészet” ismereteiket is: tadják egymásnak, olykor kézimunkakiállítás rendeznek, alkalom adtán országot járnak s ismerkednek a haza szépségeivel. E mellett tanulnak, hogy bővítsék látókörük, a „fakanál” mellett is másképpen látják meg a világot.

A válasz érkezését követően nemsokára ismét levelet írtak az asszonyok. A Moszkvai Rádióban egész reg olyan műsor szerepelt, amely érdekfeszítő volt végig, tanultak belőle, sőt fel is használták saját munkájukban. Erről a kérdésről írtak. Volt mivel dicsekedniük, mert különösen az utóbbi időben sokat és szorgalmasan tanulnak. Előadások és könyvismertetőt tettek változatossá a programot.

Ez a levél ünnepi hangulatú volt. Sok jókívánságot tartalmazott, hiszen új év elején érkeztek a címzettnek.

A levélben ajándék is van. Aradi képeslapokból összeállított kis album és a kézimunkakiállítás néhány felvétele. A 111-es körzet asszonyai szeretettel, gondosan válogatták össze valamennyit, úgy ahogyan ezt barátoknak szokás. Minden bizonnyal olyan szeretettel fogadják majd az ajándékot Moszkvában, mint ahogyan Aradról küldték.

r. d.

Korszerű poliklinika

Szatmáron a napokban korszerű poliklinika nyílt meg. Az új egységben 38 orvos rendel és laboratórium működik, többek között munkaegészségügyi, fogszaki, onkológiai, fizioterápiai és hidrotérápiai rendelő is. A korszerű orvosi műszerekkel

berendezett poliklinika kiváló szakorvosok dolgoznak. A poliklinika a szatmári dolgozók egészségügyi ellátását biztosítja.

A javaslatok alkalmazása — újabb sikerek záloga

A napokban az aradi Vörös Trófea gyár munkaközössége nagygyűlést tartott, ahol az 1963-as évi tervfeladatokat vitatták meg. Az itt elhangzottakkal kapcsolatban néhány kérdést tettünk fel Farkas Márton elvtársnak, a vállalat igazgatójának.

Milyen fontos kérdéseket vitattak meg a vállalat munkaközössége az 1963-as évi tervmutatók feldolgozása során?

Előszörban igyekeztünk elemezni az év folyamán elért eredményeket és levonni a tanulságokat. Az év tizenegy hónapjában vállalatunk szorgos munkaközössége a pártbizottság állandó irányításával kimagasló sikereket ért el. Több ezer darab különböző kötszervétartót termeltünk terven felül és érezhetően javult a minőség is. Hozzájárult ehhez a munkájuk sikerült elni, hogy jóval határidő előtt teljesítették évi tervüket. Ez örömmel tölt el bennünket. A szép eredményeket természetesen csak úgy érthetjük el, hogy mindig szem előtt tartottuk az új, a korszerű technika alkalmazását a gyártási folyamatban.

Az 1963-as évi tervmutatók megvitatása alkalmával a dolgozók értékes javaslatokat tettek. Annak érdekében, hogy az elkövetkezendő esztendőben is szép eredményeket érjünk el és hogy maradéktalanul eleget tegyünk feladatainknak, a múlt év végén és év elején műszaki intézkedéseket léptettünk életbe. Rövidesen megkezdjük a befejező részleg kibővítését és modern gépekkel szereljük fel. Bevezetéshez közeledik a mélykutatás az elkészítése, mely a vizet szolgáltatja majd a festődének. A kut munkáit elvégzendő hozzájárul majd a kötszervétartók minőségének javításához.

A gyűlésen mintegy 147 munkás, technikus és mérnök szó-

lalt fel. Nagyrészt a minőség javításának kérdésével foglalkozott és értékes javaslatokat tett a gépek kihasználási mutatószámának emelése, a termelési költség csökkentése érdekében. Alkalmazásuk minden bizonnyal hozzájárul az 1963-as évi tervfeladatok maradéktalan teljesítéséhez.

Milyen értékes javaslatokat tettek a dolgozók?

Mint már említettük, a feladatok teljesítése érdekében a minőség javításának kérdésével foglalkozott. Javasolták például, hogy a kötszervétartó készítésénél a szerszámok beosztását kaphat. Többek között a lánsszerű ellenőrzés megkezdését.

Az elhangzott javaslatokat a műszaki-szervezési intézkedési tervbe foglaltuk. A legértékesebbek közül megemlítek egy néhányat: az összes sablonokat ellenőrzöttük és a varrással hagyott anyag szélességét 0,5 centiméterre csökkentjük. A sablonok szeleit vékony vaslemezre vonjuk be, ezáltal megakadályozzuk rongálódásukat. Ezen intézkedések életbe lépésével előzetes számítások szerint nem kevesebb, mint 72.000 lej értékű megtakarítást eszközölünk és 2 százalékos anyagmegtakarítást érünk el a szabázon és a varrodában.

Másik igen érdekes javaslat, hogy a női nadrágok és sportingek patentjelt a szegélyszalag gépen vágják le. E módszer bevezetésével nemcsak a termelési költség csökkentését segítjük elő, hanem évi 24.000 lejt takarítunk meg és 2 százalékkal csökkentjük a patentvesztéséget.

Ebben az esztendőben is nagy gondot fordítunk a gépi felszerelések korszerűsítésére.

Atalakitjuk a Singer-típusú gépeket, ami szintén hozzájárul a termékek minőségének javításához.

Mit tesz a vállalat vezetősége a dolgozók javaslatainak valóra váltása érdekében?

Üzemi vezetőségünk technikusokból és mérnökökből csoportot szervezett, amelynek feladata elemezni az elhangzott javaslatokat. A műszaki intézkedési tervbe foglalt kérdéseket pedig felosztottuk a mérnökök közt és meghatároztuk a teljesítési határidőt. Természetesen az intézkedési terv megvalósítását a pártbizottság vezetőségével rendszeresen ellenőrzik.

Igyekszünk mindazokat a javaslatokat értékesíteni, amelyek vállalatunk dolgozóit tettek az 1963-as évi tervmutatószámok feldolgozása alkalmával és ezáltal még szebb, még kimagaslóbb eredményeket sikerül majd elérni.

A minőség élenjárói

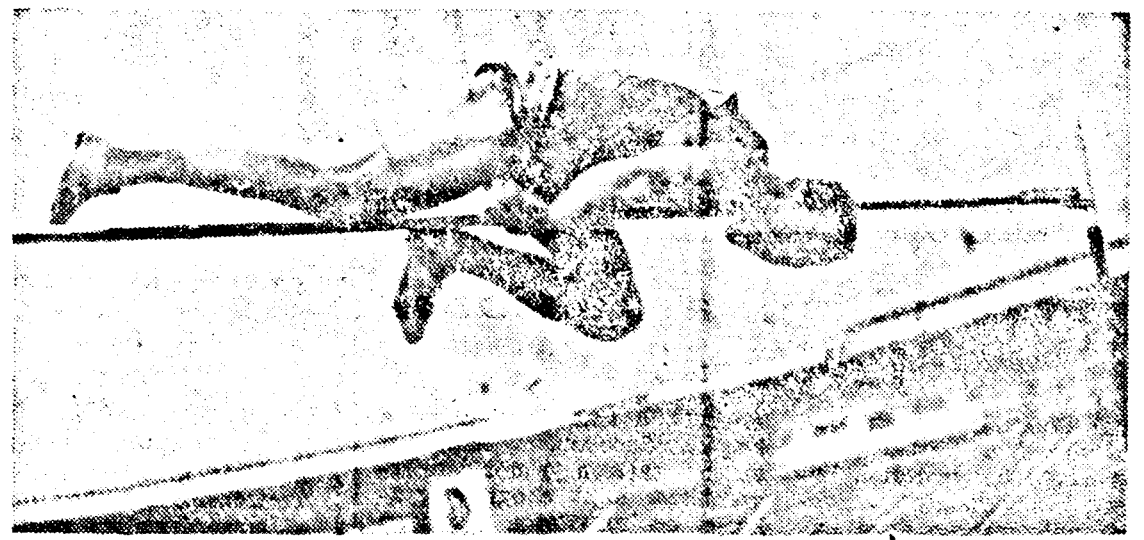
A Teba-gyár szövődéjének dolgozói egész esztendőben, hónapról hónapra arra törekedtek, hogy becsülettel teljesítsék a rájuk bízott feladatokat. A pártbizottság vezetőségének irányításával kitűnő eredményeket értek el. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a gyár munkaközössége határidő előtt teljesítette az egész évi feladatait, melyből a szövő is kivették részüket.

Emellett érdemel az is, hogy a minőségi mutatószám szövővel viszonylatban 95,5 százalékban valósult meg, ami az előirtnál jóval magasabb eredmény. Ennek is tulajdonítható, hogy a vállalat termékei nagy keresletnek örvendenek mind belföldön, mind hazánk határain túl.

Dicséretet érdemlő munkát végeztek Dóka József, Rácz István, Paulin Erna, Comlosan Lucrăția, Dörner Péter, Helbrich Antal szövé.

Goschl Katalin, levelező

Valerij Brumel „munkában”

Nem véletlenül esett egyhangúlag az elmúlt évben a sportjagóiról nagy nemzetközi tanácskozás választása. Az év legjobb sportolója cím kijelölésénél éppen Valerij Brumel-re, a fiatal szovjet magasugróra, aki az elmúlt év őszén 227 cm teljesítményt ért el.

SPORTHÍREK

Sakk

Kotov (szovjet) és Gligorics (jugoszláv) sakkozók vezettek 4-4 ponttal és egy-egy függő játszmával a Hastingsi nemzetközi versenyen. További sorrend: Markovics (jugoszláv) 4 pont, Szmislov (szovjet) 3 pont (1), Alexander (angol) 3 pont és Clarke (angol) 2 pont (2).

Kézilabda

A kispályás kézilabda főiskolák világbajnokság selejtezőjében újabb három mérkőzést játszottak le. Dánia 34:11 arányban fölényes győzelmet aratott Japán csapata ellen. A Német SzK csak nehezen 14:13 (7:4) arányban nyert Norvégiaval szemben, Svédország pedig 22:12 (8:6) arányban győzte le Spanyolországot.

A román NK főiskolák válogatottja ma döntő mérkőzést vív a Német SzK csapattal. Győzelem esetén a román csapat bekerül a január 6-án sorakerülő döntőbe. (Agerpres)

Labdarugás

A Váradvárosok Kupája keretében a belgrádi Vörös Csillag a harmadik mérkőzésen Nizzában 1:0 (0:0)-ra győzött az FC Barcelona ellen. A mérkőzés egyetlen gólját Kosztics lötte 11-esből a 72. percben. A jugoszláv labdarugó csapat a negyeddöntőben az AS Roma csapatával kerül össze.

Sífutóverseny

Leningrád közelében bonyolították le az évad első sífutóversenyét. Az 8 km-es női síkutat-

ÚJ KÖNYVEK

A Római Irodalom Kis Tükre. Második kötet. — A XIX. század második felének irodalma. OLGA BERGHOLZ: Nappali csillagok (Lírai elbeszélés). PAUL EVERAC: Kézilgó (Színmű négy képből). Egy nap történelem (Röportok).

HORVÁTH ISTVÁN: Fenséges adósság (Válogatott versek). KOVÁCS GYÖRGY: Pletykafészek, Varjak a falu felett (Két regény).

GHEORGHE VLAD: Merész-ség (Színmű három részben). BAJOR ANDOR: Répa, retek, mogoró (Paródiák, satírok, humoreszkek).

JANOSI JÁNOS: A regényeposz (Kritikai Kiskönyvtár). IBSEN: Nora (Drámák sorozat).

MÓRICZ ZSIGMOND: Kenyér és vízen (Publicisztikai gyűjtemény). MAGYAR KLASZSZIKUSOK.

Körültekintően használjuk fel az állattenyésztés fejlesztésére szánt állami hiteleket N. Stăicu 56 old., 0,70 lej

A broszura ismerteti a martinești (Focsani rajon) kollektív gazdaság tapasztalatait és tevékenységét, leírja, hogyan használta fel a gazdaság a lehető legösszegebb az állami hiteleket az állattenyésztés részleg szakadati fejlesztésére és megszüntetésére.

Élelmiszer az állattenyésztésben P. Danila 48 old., 0,55 lej

A broszura több kollektív gazdaság tényanyaga alapján riportokban ismerteti az állattenyésztés élelmiszerének mód-szerét és eredményeit.

Közel 2.000 újítás — több mint 20 millió lej megtakarítás

Tizenöt évvel ezelőtt szervezték meg az újítómozgalmat a Vagongyárban. Az eltelt időszakban évről-évre növekedett a gyakorlatban is alkalmazott újítások száma, melyek jelentős mértékben hozzájárultak a vagongyártással kapcsolatos legkülönbözőbb műszaki problémák sikeres megoldásához, a minőség állandó javításához, az önköltség csökkentéséhez, az új technika bevezetéséhez.

Érdemes megemlíteni, hogy például 1948-tól 1962 november 20-ig nem kevesebb, mint 1848 újítás illetve ésszerűsítési javaslatot alkalmaztak a termelésben. Alkalmazásuk 20.632.691 lej értékű megtakarítást eredményezett az üzemnek, míg az újítások között összesen 1.131.869 lej jutalmat osztottak ki az említett időszakban. Dicséretes tény az is, hogy az újítások száma ma már eléri a 800-at.

Emelünk meg néhányat a legszorgalmasabbak, a leggyesebbek közül. Itt van például Traha Gheorghe kommunista lakatos, az 1-es előkészítő részlegről, akinek nevéhez — 1951 óta — 35 újítás gyakorlati alkalmazása fűződik, melyek 70.766 lej megtakarítást hoznak.

Balogh Lajos technikusnak ugyancsak 1951 óta 41 alkalmazott újítása van, melyekkel 961.788 lej megtakarítást érnek el az előzetes számítások alapján. Frunză Ios kovácsmester benyújtott javaslatait közül 31-et alkalmaztak a gyakorlatban. A megtakarítások értéke eléri a 347.830 lejt. Boldan Vasile gépész-mesternek 20, míg Veres György asztalosmesternek 15 termelésben alkalmazott újítása van, melyek 179.695, illetve 418.476 lej megtakarítást eredményeznek.

Nagy mennyiségű műtrágya

A Vajdahunyadi Kohászati Kombinát vegyiparban a koksizálási folyamatból származó melléktermékekből többek között műtrágyát is előállítanak. A vajdahunyadi kombinát dolgozói az elmúlt évben nagy mennyiségű ammoniumsulfátot szállítottak a szocialista mezőgazdasági egységeknek, amelyvel több mint 75.000 hektár trágyázható. A kombinát 1100 vagon szemet is szállított a szavanyu talajok feljavítására.

Gépesítés

A megyei Emállu Rosu vállalatban hét nagy szállítószalagot helyeztek üzembe. Ezzel gépesítették az edények szállításának és válogatásának műveletét. A szállítószalagok üzembe helyezésével a munkatermelékenység növekedett, a termékek minőségének javulását és jelentős összegek megtakarítását az önköltségből.

Gyorsítani kell a traktorok javítását

(Folytatás az első oldalról.)

előző évben. Tehát a feladatok teljesítése csakis akkor válik lehetővé, ha most, a tél nagyjavítás idején alapos munkát végeznek. A csoportos javításoknál mindenütt megfelelő szaktudással rendelkező szakemberek irányítsák a munkát és menet közben ellenőrizzék a javítást. Így elkerülhetik, hogy a traktorok átadásánál derüljön fény valamely javítócsoporthoz tartozó munkájára. Az eddigi munkálatok során példamutatóan dolgoztak Stejar Ioan I., valamint Juncan Mircea szerelők, Brezán János kovács, Mezei Roman esztérgályos, Ulbár Stefan és Băcilă Anton lakatosok.

Mi lesz a továbbképzéssel?
A traktorok javításával lemaradtak a pécskai GTA-nál. Ez súlyos mulasztás. De sokkal súlyosabb az, hogy január 3-ig a gépalomlás keretében még mindig nem kezdtek meg a traktorok, gépesítők szakmai továbbképzését. A GTA főmérnöke sok reményt nem fűzött ahhoz, hogy az idei szakoktatást tervét sikeresen megvalósítsák.

Itt kell megemlíteni, hogy a traktorok javítását a gépalomlás keretében megkezdhetik tevékenységüket a brigádokban, mi lesz a továbbképzéssel? A gépalomlás vezetőjének tudnia kell, hogy a termelőszövetkezetek növelése, a gépi munka kiszélesítése a mezőgazdaságban napról napra nagyobb tudást, jobb felkészültséget követel minden traktorostól, minden mezőgazdasági gépesítőtől. Eppen ezért haladéktalanul intézkedni kell a szakmai továbbképzés érdekében a pécskai GTA-nál is.

Tanácsadó szülőknek

Szünetel-e a nevelés a szünidőben?

meg az új évharmadot, unja a magyarázatot, mert már közülből tudja is, miről lesz szó és visszaesik. A szülő, aki nem érti, mi lehet a gyenge osztályzatok oka, megbünteti gyermekét, és most már teljesen „kiszűből” a szabadidő fogalmát, és nem engedi meg a szórakozás látszatát sem. Ennek aztán még súlyosabbak lesznek a következményei. A gyermek nézi a könyvet, de nem figyel arra, amit olvas. Ábrándozik, mert valahogy — öntudatlanul is — pótolni szeretné a szórakozást, kikapcsolódást. Másnap az iskolában felelet közben elakad. A szülő pedig a szaporodó szekundák tüzeiben elveszteti a fejét és... egyszerűen csak vége a családi harmóniának. Erre aztán a mi kis emberkénk úgy érzi, hogy kétségbeesett helyzetben nincs senki, aki őt megértene. Világáig menne, de hová? Tanulna, de teljesen elvesztette önbizalmát. Otthon rejt, az iskolában fél. Visszafelé fordult az egész kicsi élete...

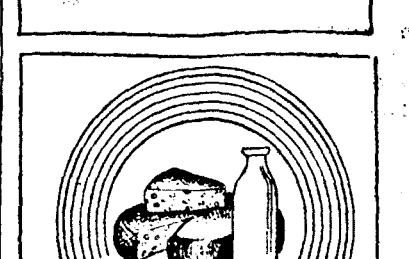
Csak egyetlen példát említettem, s annak következményeit is vázoltam, persze korántsem úgy, hogy ez biztosan így történik, mert a gyermek lelke olyan ismeretlenek hiánya más változatok bonyolultságát is előidézhethet. Tény azonban, hogy az egészséges fejlődést biztosító családi nevelés alapköve közé tartozik a bizalom, megértés és szeretet ötvözetéből adódó baráti együttlét és türelem a gyermek problémáira. A tapasztalt szülő értékes tanácsokkal látja el gyermekét. Megmagyarázhatja, hogyan használhatja ki minél értékesebben idejét. Gátat vehet az ellenkező vágyak hajlamos flánk meg lényének, aki csak szórakozni akar. Haszontalan szórakozásait feltétlenül csökkentse, s kicsi korától kezdve ügyeljen a játékok, szórakozás vagy tevékeny pihenés fejlődésének ösztönözésére.

Móser István

A Prichindel bábszínházban

Vasárnap, január 6-án 10.30-kor: URSULETH IN VACANTA.

Miniregió áru! DOLOZOKNAK! Tervezzük meg együttműködés rediggyát

Külpolitikában

Hatalmas rakomány érkezett Mirmijbe

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ: Amint a mirmiji csillagvizsgálóból jelentik, a szovjet sarkkutatók sikerrel rakták ki és szállították partra az Obi Diesel-motoros hajó rakományát. Összesen 267 tonna rakomány érkezett Mirmijbe, közöttük négy repülőgép és öt erős láncfalvas vontatótraktor. A partraszállás után a 8. szovjet antarktisi expedíció tagjai egy csoportja, élen Mihajlovval, a neves sarkkutatóval, hozzálátott egy vontatótraktorral és szánokkal álló jövő összeköttetéshez, amely az Antarktis belsejébe küldte. A szovjet sarkkutatóknak a szándékuk, hogy a jeleni antarktisi nyár folyamán konvoj és a repülőgépek segítségével ismét megérkezzék a Vostok megfigyelő állomásra.

Az omani hazafiak támadta brit katonai erők ellen

DAMASZKUSZ. (Agerpres). — A damaszkuszi rádió közölte, hogy január 3-án éjjel az omani hazafiak meglepetésszerűen két nagyerejű támadást hajtottak végre Nazwa és El-Awadi helységeken, ahol jelentős brit katonai erők összpontosítottak. Az angol csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek.

Az Interparlamentáris Inio lépjen fel a brunei nép védelmében

DZSAKARTA. (Agerpres). — Az Indonéz Köztársaság parlamentje felhívást intézett az Interparlamentáris Unióhoz, s ebben kéri, hogy haladéktalanul lépjen közbe a brunei nép elleni gyarmati háború azonnali beszüntetéséért. Az indonéz képviselők felhívásában keményen megköszönik Abdul Rahmannak, a maláj miniszterelnöknek, a Maláj Államszövetség megalakítására vonatkozó tervét, amely a kolonializmus újabb formáinak minősítik.

Ezt követi — mutat rá a felhívás — az angol imperializmus gyalt ki, Rahman pedig csak eszköz a kolonialisták kezében.

N. Sz. Hruscsov vezetésével SzKP küldöttség érkezik az NSZEP hatodik kongresszusára

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ: Az SzKP Központi Bizottsága a NSZEP Központi Bizottságának meghívására elhatározta, hogy Németszország Szocialista Egységpártjának január 15-én összehívott VI. kongresszusán részt vesz az SzKP küldöttsége, élen N. Sz. Hruscsoval, az SzKP KB első titkárával.

Kemény harcok a dél-vietnámi hazafias erők és a diemista csapatok között

SAIGON. (Agerpres). — A diemista-amerikai fegyveres erők január 3-ra virradólag a dél-vietnámi meg nem üzent háború legnagyobb offenzíváját indították a hazafias erők ellen. A United Press International saigoni tudósítója az alábbiakat írja a kudarcba fulladt offenzíváról: „A diemista erőknek számbelileg sokkal kisebb guerrilla-csapatok a Mekong folyam deltájában folytatott harcok legköltségesebb és legmegalázóbb vereségét okozták a dél-vietnámi hadseregnek és az amerikai tiszteknek. Egy 200 főnyi guerrilla-csapat egy egész napon át ellenállt egy tiszter akkora kormányerővel szemben, amelyet még repülőgépek, tüzérség és páncélosok is támogattak.”

„Az amerikai tanácsosok csatlódtak és ingerültek a miatt, hogy a dél-vietnámi csapatok „az általuk irányított sok évi kiképzés után nem állták meg helyüket az egyik legnagyobb erőpróba során.” A tudósító kiemeli, hogy „az amerikaiak bírálták a diemista parancsnokok passzivitását. Az amerikaiakat az bűszíti, hogy oly sok bajtársuk esett el vagy sebesült meg ebben a csatában, amelyet — amint mentegőzésekkel állítják — azért veszítettek el, mert kicsit később a hadművelet ellenőrzése, amikor a guerrilla-csapatok meglepetésszerűen rájuk támadtak.”

A diemisták katasztrofális vereségét a rakéták, ágyúk és gépfegyverek tüze, az ádáz bombázás és a bevetett mozgóerők okozták.

A diemisták katasztrofális vereségét a rakéták, ágyúk és gépfegyverek tüze, az ádáz bombázás és a bevetett mozgóerők okozták.

Élesedő ellentétek a NATO tagállamok között

WASHINGTON. (Agerpres). — Amint a United Press International közli, az atlanti paktum keretében a nukleáris politikával kapcsolatos ellentétek élesedése miatt érkeztetett hívtak össze Kennedy elnök, Rusk külügyminiszter és Thoms Finletter részvételével. Az utóbbi a NATO-tanácsban képviseli az Egyesült Államokat. Az értekezletet sürgős jelleggel a Palm Beachben tartózkodó Kennedy elnök hívta össze, miután megkapta de Gaulle elnök üzenetét, amelyben a francia államfő közli, hogy továbbra is fenntartja ismeretes álláspontját a saját atomerő létezéséről. Rusk és Finletter január 4-én Palm Beachbe utaztak.

A fenti kérdéssel kapcsolatban Párizsban megbeszélésre került sor de Gaulle elnök és Charles Bohlen amerikai nagykövet között. Ugyanakkor Dirk Stikker, a NATO főtitkára, pénteken várattalanul Bonnba érkezett, s két napos látogatása folyamán tárgyalásokat folytat majd Adenauer kancellárral és az NSZK más vezetőivel a NATO-tagállamok között az atom fegyverkezés kérdésében felmerült ellentétekről.

Norstad tábornok távozása után

Miután Lemnitzer tábornokot a szokásos ceremóniával belkattatták a NATO-csapatok európai főparancsnoki tisztébe, elődje Norstad tábornok elhagyta Párizst és visszatért az Egyesült Államokba. Előzőleg azonban megbeszélte utját Lisszabonban, ahol Salazar portugál diktátorral folytatott megbeszélést. Norstad leléptését 1962 júliusában határozta el. A nyugati sajtó szerint ellentétek merültek fel Norstad és a Pentagon bizonyos parancsnokai között a NATO „negyedik atomhatárolási változtatásával” kapcsolatban. Norstad tábornok Strauss volt nyugatnémet hadügyminiszterrel együtt agyalta ki a „Norstad-Strauss tervet”, amelynek értelmében atomfegyvereket kell bocsátani a NATO-parancsnokság rendelkezésére. Ez az eljárás nagyban megkönnyítette volna, hogy tömegpusztító fegyvereket adjanak a nyugatnémet militaristák kezébe, hiszen köztudomású, hogy a NATO-

Külpolitikai jegyzet

kezében, a nyugat-európai szövetségesek viszont adjanak minél több csapatot. Lemnitzer tábornok, mielőtt a NATO-haderők főparancsnokává neveztek ki, az amerikai hadsereg vezérkari főnöké volt s egyike a „sokoldalú fegyverkezés” doktrínájá kiagyalónak. E doktrína szerint a nukleáris fegyverkezéssel egyidejűleg gyarapítani kell a szokványos csapatok létszámát, hogy az USA „korlátozott, helyi” háborúkat is folytathasson, főleg a nemzeti felszabadító mozgalom elfojtására. A jelenleg 63 éves Lemnitzer tábornok katonai pályá-

A Barátság Parkja első facsemetői

HAVANNA. (Agerpres). — Január 3-án többszáz személy gyűlt össze a Havannától 20 kilométernyire fekvő festői szépségű Santa Maria fürdőhelyen. Az egybegyűlétek 61 ország képviselői voltak, akik a kubai forradalom győzelme negyedik évfordulójának ünnepéi után a fürdőhelyre utaztak, hogy ott élültesék a „Barátság Parkjának” első facsemetőit. A küldöttek több, mint 2.500 facsemetőt ültettek, hogy még szebbé tegyék Amerika szabad területének és gyönyörű vidékét s emléket állítsanak a kubai nép hőstettének.

L. Hodges:

Az USA gazdasági fejlődésének üteme 1963-ban túlságosan lassú lesz

WASHINGTON. (Agerpres). — Luther Hodges, az USA kereskedelemügyi minisztere az Egyesült Államok gazdasági kilátásairól szóló jelentésében úgy véli: a gazdasági fejlődés üteme 1963-ban „túlságosan lassú lesz ahhoz, hogy biztosítsa az ország erőforrásainak teljes felhasználását”. Hodges véleménye szerint feltétlenül óvatosan kell a gazdasági tevékenységet, mivel a bruttó nemzeti termék értéke 1961-1962-ben 16 milliárd dollár alatt maradt a hivatalos előirányzatnak.

Hodges jelentésében borúlátóan vélekedik a munkanélküliségről, amelynek 5,5 százalékos arányát túlságosan magasnak tartja, és a beruházások alakulásáról, amely csatlóást okozott. Az USA külkereskedelmi mérlegének deficitje, amely az amerikai közzéadások egyik legfőbb problémája, a jeleni szinten valószínűleg tovább fogja haladni a 2 milliárd dollárt.

Hajle Szelasszie táviratot intézett U Thant-hoz

ADDISZ ABEBA. (Agerpres). — Hajle Szelasszie etióp császár táviratot intézett U Thant ENSZ-főtitkárhoz s ebben helyesli az ENSZ-csapatok Csombe elleni akcióját. A távirat többek között hangsúlyozza: „Etiópia és a többi állam, amely csapatokat küldött Kongóba, komolyan aggodna, ha az ENSZ ennyit határozatlansággal tenné tanácsot s ezzel lehetőséget nyújtana a katonai vezetőknek, hogy megakadályozzák az egységes és erős Kongó megerősítését. Ezért ragaszkodunk hozzá, hogy az ENSZ tétovázás nélkül teljesítse feladatát!”

KONGÓI ESEMÉNYEK

LEOPOLDVILLE. (Agerpres). — Az ENSZ-erők csütörtökön elfoglalták Jadotville fontos bányaközpontot, majd folytatják előnyomulásukat Kolwezi felé, amely Csombe utolsó fontos támaszpontja Katangában — jelenti a France Presse. A legutóbbi hírek szerint az ENSZ-erők előháda már 35 kilométerrel haladt előre a Kolwezi felé vezető úszágon. Ez a helység 160 kilométerre van Jadotville-től, amelynek 80.000 lakosa villanyvilágítás nélkül maradt, mivel Csombe maratói kivonulásokkor szabotázásokat követtek el. Az Union Minière társaság számos üzemének berendezéseit (a társaság katangai iparvállalatainak több mint háromnegyed része Jadotville-ben van), elpusztították a zsoldosok. A megfigyelők egyebéket kiemelték, hogy az ENSZ-erők megkönnyen foglalták el a várost, jóllehet Csombe ádáz ellenállással fenyegette. Csombe csapatainak afrikai alakulatai nem voltak hajlandók követni az életháláharcban a fehér zsoldosokat. A várost így csaknem harc nélkül foglalták el. Az ENSZ-erők részéről csupán 10 ember sebesült meg. Ugyanakkor számos zsoldost elfogtak. A Jadotville-i sikeres akció ingerültséget keltett bizonyos körökben. A France Presse szerint a newyorki ENSZ-hatóságok terveiben nem szerepel ilyen méretű hadműveletek.

Az Elisabethville-i művelet folytatását — jelenti ugyanakkor a France Presse — az ENSZ kongói helyi hatósággal kezdeményezték, amelyek tudatára ébredtek annak, hogy az Elisabethville-i művelet sikere, akárcsak a multban, most is jelentéktelen lenne, ha nem küldenek ENSZ-csapatokat Katanga más fontos központjába is. A hírügynökség rámutat, hogy a newyorki ENSZ-főtitkárnak nem óhajtottak az ENSZ-erők győzelme előnyomulását Jadotville felé, és ez annak a következménye, amit egyes ENSZ-diplomáták „az ENSZ-tábornokok mendültségének” neveznek. Amint a France Presse hangsúlyozza, Bunohe sürgős Leopoldville-i utazására célja véget vetni ennek a „zendülésnek”. Másrészt New Yorkból arról adnak hírt, hogy U Thant, az ENSZ főtitkára a kongói események miatt február közepére halasztotta a január 5-re tervezett jamalai hivatalos látogatását.

NEW YORK. (Agerpres). — U Thant ENSZ főtitkár kérésére Ralph I. Bunche helyettes ENSZ-főtitkár csütörtök este repülőgépen Kongóba utazott. Az erre vonatkozólag kiadott közlemény szerint „Bunche kongói utazásának célja, hogy tanácskozzék az ENSZ-hadműveletek vezetőjével és az ENSZ-haderők főparancsnokával a részvényeinek árfolyama.

Külföldi táviratok

NEW YORK. (Agerpres). — Immar két hete sztrájkolnak az Atlanti-óceán partvidékén és a Mexikói-öbölben dolgozó kikötőmunkások.

A France Presse jelentése szerint folytatják a newyorki kikötőmunkások képviselői és a hajótársaságok megbízottai között tárgyalásokat. A tárgyalásokat Willard Wirtz amerikai munkügyi miniszter vezeti. A szakszervezet kollektív szerződést követel, amely előírja a béremelést.

BELGRAD. (Agerpres). — Hivatalos statisztikai adatok szerint Jugoszlávia lakossága 1962 december 31-én 18.958.000 fő volt.

TEHERAN. (Agerpres). — Iránban, a Teherán és Amol közötti úszágon beomlott egy épületben lévő alagút. A katasztrófa következtében 9 munkás elpusztult és 18 súlyosan megsebesült.

NEW YORK. (Agerpres). — Hollywoobban január 2-án győgyíthatatlan betegség következtében 59 éves korában elhunyt Dick Powell, a neves filmszínész és producer.

BECS. (Agerpres). — Az osztrák sajtóügynökségek jelentése szerint dr. Josef Klaus, Ausztria pénzügyminisztere az 1963 évi költségvetésben 50 százalékkal csökkentette a kulturális célokra és tudományos kutatásokra szánt pénzalapokat. „Ezzel a váratlan intézkedéssel a legsúlyosabban a tanügyet sújtották” — állapítja meg az Express című lap.

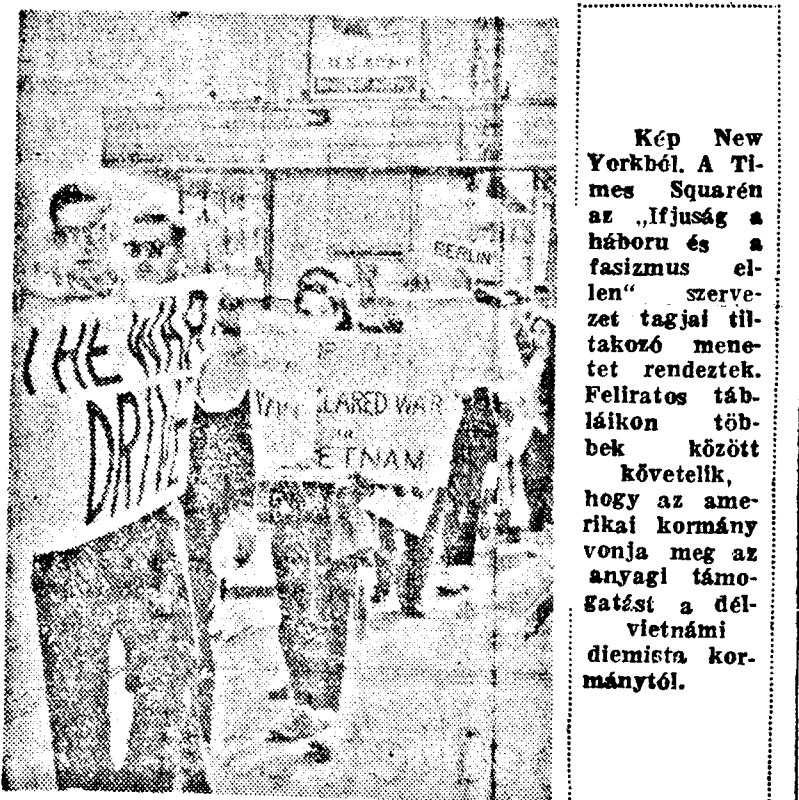
BRATISZLAVA. (Agerpres). — A CTEKA jelentése szerint a bratiszlavi Ivanka repülőtér nemrég ünnepelte fennállásának 40. évfordulóját. A múlt évben 290.000 utas érkezett Bratislavába repülőgépen és 101.000 személy utazott el a városból.

NEW YORK. (Agerpres). — A californiai tanítók szövetsége San Franciscoban tartott rendes évi értekezletén határozatot hagyott jóvá az amerikai ellenes tevékenységet kivizsgáló bizottság megszüntetésének szükségességéről. A határozat hangsúlyozza továbbá, hogy a „Nők, harcoljatok a békéért” mozgalom résztvevőinek üldözése „a félelem és a gyanakúság legfőbb teremtője” az USA-ban.

BONN. (Agerpres). — A nyugat-németországi Flensburgban befejeződött Martin Fellenz

KÖZPONTI LOTTO

A központi lottó január 4-i húzásának nyertes számai: 41 64 47 14 60 40 76 53 67 78. Különleges nyertes számok: A-osztály: 40 50 67 B-osztály: 78 76 41 C-osztály: 4 64 47 Nyereményalap 452.127 lej.

Kép New Yorkból. A Times Square az „Ifjúság és a fasizmus ellen” szervezett tagjai tiltakozó menete rendeztek. Feliratok táblákon között követelik, hogy az amerikai kormány vonja meg az anyagi támogatást a dél-vietnámi diemista kormánytól.

Sztrájkok a tőkés országokban

BUENOS AIRES. (Agerpres). — Argentínában egyre nagyobb arányokat üt a sztrájkhullám az elmaradt fizetések kiegyenlítéséért.

Irupe helységben kétszáz munkás elfoglalta a kerámia-gyárat. A bérek felkötését követelő munkások elfoglaltak más vállalatokat is, köztük a tehneli fémipari üzem.

A rosarioi fémipari üzem összes törvényszéki tisztviselői sztrájkolnak és fizetésemelést követelnek. A tartományi törvényszék bírái benyújtották lemondásukat.

A Clarin című lap jelentése szerint az argentinai Ottis-üzem munkásai kijelentették, hogy addig nem dolgoznak, amíg a vezetőség nem veszi vissza a törvénytelenül elbocsátott 150 munkatársukat.

A Buenos Aires-i Plassa, a Ciudadadel Risar és a Vicente-Lopez-i Remington Rend üze-

mek munkásai sztrájkolnak. Az Asinda nem több, mint 3.000 munkása és tisztviselője elfoglalta a vállalatot, követelve a bérek felkötését. Az Erso Toybol textilgyár munkásai december 27-én szintén megszállták a vállalatot.

A szomszédos városnegyedek lakosai különböző formában támogatják a sztrájkolókat. Városi elemi iskolák gyűjtöttek a sztrájkolók és családjaik számára.

PARIZS. (Agerpres). — Január 3-án az elszázi (Franciaország keleti része) kálumbányák 10.000 bányásza tartott 24 órás sztrájkot tiltakozásul az ellen, hogy a kormány reakciós társadalombiz-

Általános mozgósítás Szauz-Arábiában

KAIRO. (Agerpres). — A kairói rádió jelentése szerint Fajszal herceg, Szauz-Arábia miniszterelnöke az egész országban elrendelte a hadsereg általános mozgósítását. Mint Fajszal leszögezte, ennek az a célja, hogy — ugymond — „helyt

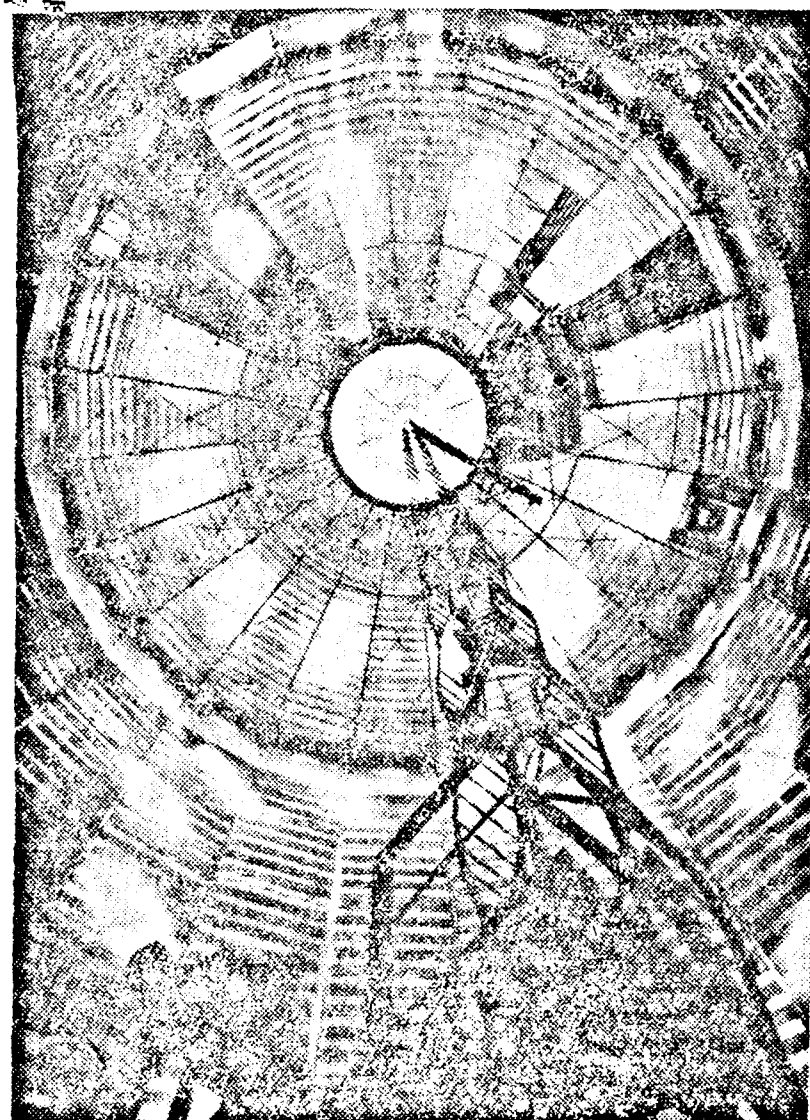
Érdekességek a Szovjetunióból

Egy milliárd utas

Amint a TASZSZ jelenti, a moszkvai metro rekordnak számít, több mint egy milliárd utast szállított ebben az évben. Ez a szám jóval meghaladja a tavalyi azonos időszakban szállított utasok számát. A 90 kilométer hosszúságú földalatti fővonalon 65 állomás van. Óráként 38 vonatként indul ki ezekről az állomásokról. A moszkvai metro összeköti a város valamennyi nagy rajonját.

4000 tudományos kutatóintézet

A Szovjetunióban jelenleg — közli a TASZSZ hírigények — 4000 tudományos kutatóintézet működik, 400.000 munkatárral. A munkatársak között több mint 1.000 doktori címmel rendelkező tudományos kutató tevékenykedik.

Új, korszerű gázmérő torony épül a Magyar NK-ban.

ANEKDÓTÁK

Abraham Lincolnt egyszer megkérdezte egy újságíró, hogy ki volt a dédapja?

— Hogy ki volt a dédapám, nem tudom, de ez nem is érdekel. Számomra sokkal fontosabb, hogy ki lesz a dédunokám, mert érte már én is felvesszük — felelte Lincoln.

Ludwig Börne, a költő, egy társaságban éles vitába keveredett egy idősebb tudóssal, aki nagy névvel védte idealista álláspontját:

— Fiatal barátom — mondotta — ne vitakodzzék. Én az ön korában ebben a tárgykörben még számoltam.

— Akkor ifjúságát különösen jól meg tudta őrizni — felelte Börne.

— Egy orvosprofesszor a vizsgán a Koch-bacilusról faggatta a jelöltet, aki nem sok ismer-

tetet árul el. A tanár végül is kifakad:

— Jegyezze meg, hogy orvos csak az lehet, akinek a vérében van a Koch-bacillus...

Alexandre Dumas állandóan rengeteg adóssággal küzdött és képtelen volt hitelezői elől elbujni. Egyik hitelezője felfedezte rejtékhelyét és egy váltó aláírására akarta rábírn. Erre a célra szabályszerűen felblyezett blankettát hozott magával.

Dumas a legnagyobb hidegvérrel írta nevét a váltóra, de megjegyezte:

— Milyen varázslatos ereje van az én aláírásomnak. Nehány perccel előbb ez a papíros még megérte a bányák árát; most, hogy aláírtam, már semmit sem ér...

Hatalmas paradicsom

A Taskent tartományi (Üzbekisztán) zöldségtermesztő kolhozokban 1.200 grammos óriásparadicsomokat termesztettek. Hektáronként 60 tonna paradicsomot szedtek le. A különösen ízletes új paradicsomfajtát Karim Jusupov üzbeki tudós tenyésztette ki. Az új paradicsomfajta kitenyészteséhez Karimnak több éve volt szüksége. Kezdetben csupán kóvetésből foglalkozott növénytermesztéssel, később pedig Üzbekisztán egyik legnagyobb tudományos kutatóintézetének dolgozója lett.

Mire jó a pókháló?

Hangszerkészítésre. A néger népi hangszere, a xilofon, apró deszkalapokból és az alájük szerelt rezonátorokból áll. A rezonátorok a Crescentia-fa kemény terméséből készülnek, s hangmagasságukat ötletes módon biztosítják: más-más fajú pókok odújába helyezik. A különböző fajú pókok természetük szerint, finomabb, vékonyabb, sűrűbb, vastagabb hálót szőnek be a terméshegyekbe s ezáltal azok más és más magasságú hangot adnak.

Adatok a Kreml történetéből

A Kreml Moszkva ősrégi központja. Egy krónika adatai szerint a Kreml első ízben Jurij Dolgoruki, Moszkva megalapítója építette fel 1156-ban. Az eredeti épület fából készült a Moszkva és a Neglinaja folyók közötti dombon és védelmi erődítményül szolgált az ellenségekkel szemben. Különben maga a Kreml elnevezés (a szláv krem-ből ered) erődítményt jelent.

Kezdetben természetesen csak egy egyszerűen épített védőánc-erődítmény volt. A mai csodálatos épületkomplexum az évszázadok folyamán alakult ki s az orosz nép és állam fejlődésének különböző történelmi szakaszait tükrözi. Valahányszor újjáépítették az évszázadok folyamán, a Kreml egyre összetettebb építészeti vonalon fejlődött, s értékes díszítési részletekkel gazdagodott.

1812-ben a Kreml épületeinek legnagyobb részét tüz pusztította el, de a tűzvész után azonnal újjáépítették.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme után a moszkvai szovjet, amely birtokába vette ezt az épületet, elhatározta, hogy tudományos alapon restaurálja oly módon, hogy a Vörös Tér és a Kreml Moszkva központja maradjon.

Ma, a Kreml a szovjet kormány, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje és az OSZSZK Legfelső Szovjetjének székhelye. Ugyanakkor a Kreml óriási múzeum, amelyet százazrek látogatnak naponta.

18 millió éves kővületek

A Reuter jelentése szerint dr. L. S. B. Leakey angol antropológus a kenyai Fort Ter-nan helységben tavaly feltárt kővületeket „Kenyaipithecus Wickeri”-nek nevezte el, annak a kenyai gazdálkodónak a nevé után, aki megtalálta őket. Leakey közölte, hogy a kő-

vületek (egy felső állkapocs mindkét oldala és az alsó állkapocs egy fogja) 14 millió évesek és olyan élőlények voltak, amelyek sokkal több közös vonása van az emberrel, mint bármely élőlénynek az illető korszakból.

Pillér vagy lánc helyett — kábel

A Magyar NK-ban, akárcsak más országokban a hidépítésnél a pillérek vagy a láncokat kábelrel igyekeznek helyettesíteni. A most újjáépülő világhíru Erzsébet-híd lesz a Magyar NK első kábelhídja — jelenti az MTI. Az eddig újjáépített hidaknál egyszerűbbnek válték az ismert módszereket alkalmazni, mivel a híd borsú kábel ellenére is a pillérek többségéből érintetlenek maradtak. A jövőben azonban az új hidakat ezzel a

módszerrel fogják építeni. A távlati tervek szerint több kábelhíd épül: kettő a Dunán, amelyek közül az egyik a város északi bejáratánál, öt a Tiszán, több más kisebb folyókon. A kábelhíd biztonságos és gazdaságos.

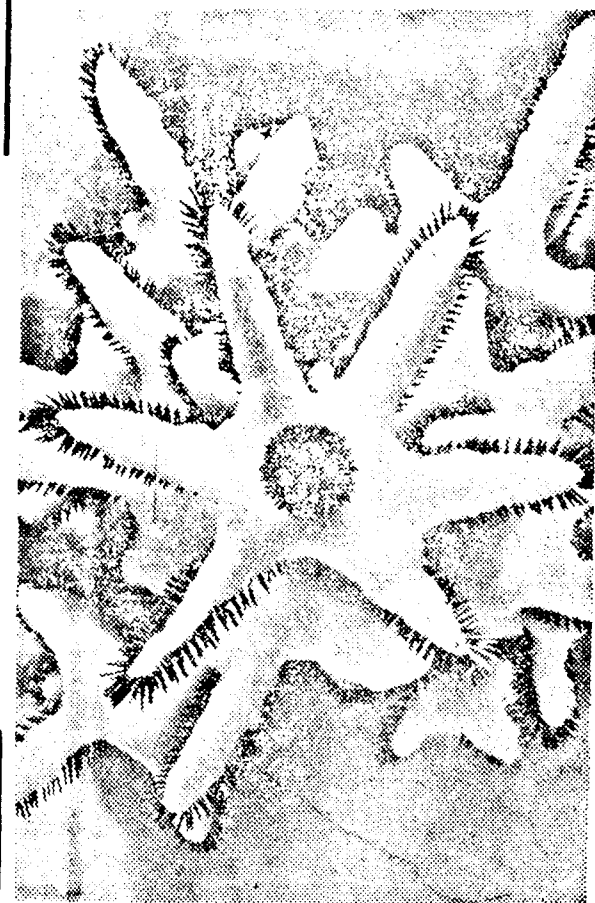
Energovital-tabletták

A Centrocoop keretében működő gyógynövényipari főigazgatóság szakemberei, hosszas kísérletezés után új terméket állítottak elő méhpempőből. A tabletták formájú új termékét Energovital-nak nevezték el. Az új termék serkenti a sejtek regenerálódását, elősegíti az egészséget, az étvágyat, a munkaképességet, megővást, biztosítja az idegrendszer egyensúlyát. A vitaminokban és ásványi sókban gazdag gyógyszer néveli az étvágyat. Az Energovital tablettákat már forgalomba hozták.

Óriás gyöngyszem

A Sulu-szigetcsoporth (Filipp-szigetek déli része) vizében óriás gyöngyszemeket halásztak, a szemszaga 8,89 cm, szélessége pedig 6,35 cm. Jóban (a Sulu-szigetcsoporth fővárosa) ezer dollárért árulják a gyöngyöt.

Tél. A gyémántos csillogó kristályok álltak össze. S a sok csillag fehér hópehelyben, ablaküvegen élénk varázsolja a tél hangulatát. A természet ezekben a hónapokban is megteremt a maga csodálatos formáit. Képzünk a jégvirágos hideg tél szépségéről tudósít.

Új fajta duzzadó betonok és habarcsok

Az előregyártott vasbeton elemekből álló épületek lekényesebb részét a toldások, fugák, összehajlított helyek. Tömítősülkhöz különleges, nagy szilárdságú beton- és habarcsok szükségesek, mert a szokásos cementekből készülő betonokban a kötés és szilárdulás során gyakran zsugorodási repedések keletkeznek.

A Szovjetunióban elsőként V. V. Mihajlov professzor állított elő vizálló keveréket bauxitmentből, gipszből és tritakalciumhidroxidból. Erre a gyorsan szilárduló cementkompozícióra elsősorban ott van szükség, ahol a vizállóság kivül fontos a gyors szilárdulás. Sikeresen alkalmazták is nyomócsövek hezágolására és a moszkvai metro öntvényeibe, a töltésére. Minthogy azonban a keverék drága, a bauxitcement mezeen raktározható, továbbá bizonyos hőmérsékleten a cement veszt a duzzadóképeségéből, újabb kísérletekre került sor.

O. M. Petroszjan, a larkovi egyetem professzora és munkatársa portlandcementhez kis mennyiségű alumíniumot kevert. Amikor a cement medveséget vesz fel, az alumíniumpor a keletkező kalciumhidroxiddal reakcióba lép: kalciumhidroxid keletkezik és hidrogén fejlődik. Ez utóbbi a habarcsban finom porusokat hoz létre. Az egyidejűleg adagolt kalcium, káliumszulfóaluminát és egy kötésiassító adalék megakadályozza, hogy a porusok csökkentsék a beton szilárdságát, mert a keletkező kalciumhidroxid-szulfóaluminát ki-tölti őket. A kötés lassító szulfid-szennyező, vagy karbamid-formaldehidgyanta ugyanakkor elősegíti az alumíniumporok és így a gázüregeknek az egyenletes eloszlását, csökkenti a keverék vízzükségletét és víz át nem eresztővé teszi a betont.

Az így készült betonkeverék már 3 nap alatt eléri az előírt szilárdság 60 százalékát. Szilárdabb és fagyállóbb, mint az eddig használtak, azokon kívül 38 százalékkal olcsóbb is, mint az eddigi vízzáró duzzadócement.

Két kis medvebocs a Kúrli-tó partján, a halbiológusok táborában.

Fogpótlás — beültetéssel

A fogszuvasodásnak és a foglazulásnak szerte a világon a fogak milliói esnek áldozatul. Márpedig fogakra szükségünk van nemcsak esztétikai okokból, hanem a rágás és a tagolt beszéd szempontjából is. Órési tehát az a törekvés, hogy az ember műfogakkal pótolja ki-hullott, letört, eltávolított saját fogait.

Már sokszáz évvel ezelőtt különböző anyagokból: fából, ele-

fantécsontból, gyöngyéből, aranyból faragták, csiszolták a műfogakat, de emberi állati fogakat is felhasználtak erre a célra.

Érdekes, hogy a legrégebb beültetett műfog is a történelmi előtti időkbeli, a mai Honfarsz területéről származik. Eg-könyvben leírta a bal alsóoldali metszőfog helyén műfog szerelést kifaragott fogat találtak az alsó állcsontban: Kőből volt a gyökere is. Ögkölérakódás is volt rajta, annak jeleként, hogy gazdája szzább időn át használta.

Ezernyolcszázkilencben egy olasz fogorvos arany gyökeret csavarozott a csontba. Ez az a porcelán, az üveg- és káucsukszükek korszaka következett. A műfogakat rendszeresen beültették a tenészetes fog elvesztése után asontban visszamaradt fogmedrébe.

Néhány évtizede annak, hogy a beültetés váratlan és ráenytelt fordulathoz érkezett. Nem egyes, eleve kiöklödszre itelt műfogakat kezdtek ültetni, hanem kiterjedt fémcsontot. A fémlemezt ráhelyezték a csontthártyát és az így megalkalmazták azt a fém ötvözet, amelyet kedvező vegyi és fizikai tulajdonságai folytán szavezetünk a legszívesebben elvált: ez pedig egy nikkel-krom-műbővözet, amely vitalliumléven kerül forgalomba. A vitalliumlemezből csapok állnak Ezek a fémlemezek felett összevart

csontthártya és így nyílásain keresztül bemernek a szá-üregébe, a műfogor tartására.

A fogászati fejlődése ellenére a fogászati gyakorlati volt a sikertelenség. Sok esetben az implantátum egy idő után kiöklödsz. Néhány kellemetlen gyulladásk is kísérték a folyamatot.

A sikertelenségek egyik okát abban keresték, hogy a vitalliumra elkészített, széles szükséges lenyomatot nem a lemeztenített csontból, hanem az inyrtól vették.

Egyesek úgy végezték ezt az eljárást, hogy egyazon műtét folyamán veszik a lenyomatot és helyezik fel a rácsotart a csontra: órák alatt elkészítették az implantátumot és már be is ültették a szervezetbe. Ez esetben tehát egy — bár több órással szünettel megszakított — műtétre van szükség.

A kezdeti lelkesedés tehát, amely a szakemberek és a betegek egy részét elragadta, már nyugodt és józan megítéléssé alakulhatott át. Ma az a helyzet, hogy a szakemberek csak viszonylag kis számú esetre korlátozzák a beültetés alkalmazását.

Egyáltalán nem csinálnak beültetést (legfeljebb kísérleti célból) a felső állcsontra. Ennek az oka, hogy a felső műfogsort mindig kielégítően el lehet készíteni a hagyományos módszerekkel és hogy a felső állcsont anatómiai szerkezete eh-ből a szempontból kedvezőtlenebb az alsónál.

Ébresztővel kombinált zsebor

A pre'ouci Tesla gyár munkásai ébresztővel kombinált zseborát készítettek. A gyár trau-

isztor-részlegének munkásai a zseborát ébresztőrá-vképezték ki — megfogadták, hogy ebben az évben 800 ilyen órát fognak gyártani.

A gyermekvárosban Téliót köszöntik a pionírok és a kisiskolások.